

Piyano Eğitiminde Repertuar Seçimi ve Sergilenmesi

Selmin TUFAN*

ÖZET

Bu çalışmada piyano eğitiminde repertuar seçiminin önemi ve seçilen repertuarın sergilendiği etkinliklere yönelik repertuar önerileri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Piyano, eğitim, repertuar

ABSTRACT

In this study, the focus is on the importance of the choice of repertoire and the suggestions with regard to the activities in which the chosen repertoire is performed.

Key Words: Piano, education, repertoire

GİRİŞ

Piyano eğitiminde hangi eserin nasıl bir sıra ile çalıştırılması, ne zaman ve nerede çalınacağına belirlenerek sıraya konulması, bu alanda bilgili olmayı gerektiren çok geniş kapsamlı ve önemli bir konudur. Genel anlamda "Piyano Eğitiminde Repertuar Seçimi" olarak ifade edebileceğimiz bu konuda, piyano öğretmenin kullanabileceği çok sayıda kaynak bulunmaktadır. Öğretmen bu kaynakları incelemek, kendi yöntemine, eğitim stratejisine, eğitim felsefesine en uygun olanları seçmek ve planlı bir eğitim sistemi içerisinde kullanmak durumundadır¹.

Konunun çok geniş kapsamlı olması nedeniyle bu çalışma, A.G.S. Liseleri Müzik Bölümleri ile Eğitim Fakülteleri Müzik Bölümleri'nde piyanoya yeni başlayacak öğrencilerin dört yıllık eğitimleri ile sınırlandırılmıştır. Bu düşünce doğrultusunda piyano eğitimcilerinin kullandığı kaynakları;

* Doç.; G. Ü. Eğitim Fakültesi G. S. E Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

¹ Agay, D. *Teaching Piano* Vol. II Hazel Ghazarian Skaggs, Yoktown Music Press. Inc. 1981 s. 327.

- a) Teknik becerilerin kazandırılması ve geliştirilmesini hedefleyen etüt ve egzersiz kitapları (Czerny, Duvernoy, Bertini, Heller, Hanon, The Little Pischna vb)²,
- b) Değişik dönemlerin müzik anlayışlarının, stillerinin ve müzik formlarının tanınmasına yardımcı olabilecek eserleri içeren kitaplar (Barok, Klasik, Romantik, Çağdaş dönemler),
- c) Türk bestecilerinin piyano eserlerini içeren kitaplar olarak gruplandırmak yerinde olacaktır.

REPERTUAR SEÇİMİ ve SERGİLENMESİ

Eğitim sürecinde çalışılan çok sayıda etüt ve eserin, yine eğitim sistemi gereği olarak birtakım etkinliklerde sergilenmesi gerekir. Sınavlar da öğrencinin performansının bütünüyle gözlenmesine olanak sağlaması ve diğer eğitsel boyutları nedeniyle bu etkinlikler kapsamında değerlendirilebilir. Bu etüt ve eserlerin sergilendiği etkinlikler genellikle şunlardır:

I-Sınavlar

- a) Ara Sınavlar
- b) Yarıyıl Sonu Sınavları

II-Konserler

- a) Sınıf Konserleri
- b) Yıl sonu Konserleri
- c) Bireysel Konserler

Sınavlar

Ara sınavlar, öğrencilerin kazandığı davranışların yanı sıra eksiklerin tamamlanması amacıyla adeta bir ders gibi düşünülmesi gereken sınavlardır. Bu sınavlardaki amaç, kazanılan davranışların bir sınav disiplini içerisinde gösterilmesini sağlamaktır. Bu nedenle söz konusu sınavlardaki repertuar, öğrencide kazandırılması amaçlanan davranışları gözlemeye yönelik olarak çok geniş tutulmayabilir.

Yarıyıl sonu sınavları ise, bir dönem gibi uzunca bir sürecin sonunda yapılan sınavlardır. Bu sınavlarda öğrencinin dönem içerisinde kazandığı birçok farklı teknik ve müzikal davranışın gözlenerek değerlendirilmesi gerçekleştirilir. Genellikle piyano öğretmenlerinden oluşan bir komisyon tarafından yapılan bu sınavlar, öğrencilerdeki gelişimin farklı öğretmenlerce de

² Fenmen, M. *Piyanistin Kitabı*. Ankara. 1947. s 104.

gözlenmesi ve değerlendirilmesi açısından çok önemlidir. Bu sınavlarda öğrenciye, teknik kazanımlarını sergileyeceği etütler, yine teknik ve müzikal kazanımlarını sergileyeceği değişik dönem ve formlardan seçilen eserler verilmesi gelişimin daha ayrıntılı olarak gözlenebilmesini sağlaması açısından yararlıdır. Bunun için dönem içerisindeki repertuarın geniş tutulmasına özen gösterilmelidir. Yarıyıl sonu sınavları, gerek geniş bir repertuarın seslendirilmesi gerekse kalabalık bir ortamda not alma amacıyla yapılması açısından stresi yüksek sınavlardır.

Konserler

Sınıf konserleri, 1. sınıftan itibaren yıl içinde belirli dönemlerde yapılması gereken ve eğitsel değeri çok yüksek olan etkinliklerdir.

Sınıf konserlerinde her öğrencinin en az bir parça çalarak bu etkinliğe katılması sağlanmalıdır. Bu konserlerde seçilecek repertuar, hem konsere olan ilgiyi artırıcı nitelikte hem de daha önce çalışılarak belirli bir olgunluğa ulaşmış eserlerden oluşturulmalıdır³. Konserlerin süre olarak çok uzun olmamasına özen gösterilmelidir.

Sınıf konserleri;

1. Öğrencilerin topluluk önünde çalma alışkanlığı kazanmasına yardımcı olması,
2. Öğrencilerin birbirlerinden etkilenmelerini sağlaması,
3. Öğrenciler arasında olumlu yönde bir rekabet ortamı yaratması,
4. Eserlerin farklı öğrenciler tarafından değişik biçimlerde yorumlanmasının yaratacağı müziksel gelişime olan katkısı,
5. Öğrencilerin özgüvenlerinin artmasının sağlanması,
6. Sınıf konserleri olması nedeniyle öğrencilerde ekip ruhu ile çalışma alışkanlığı kazandırması,
7. Öğrencilerin paylaşmayı ve tartışmayı öğrenmelerine katkı sağlaması,
8. Motivasyonun güçlenerek artmasına yardımcı olması,
9. Sınıflar arası düzey farklılıkları hakkında öğrencilere bir önbilginin oluşmasını sağlaması açısından önemlidir.

Yıl sonu konserleri her ders yılının sonunda sınıf konserlerindeki performanslarıyla dikkati çeken öğrencilerden oluşturulacak bir grup öğrenciyle yapılan etkinliklerdir. Sınıf ve yarıyıl konserlerinde her öğrenci için ayrılacak sürenin sınırlı olması nedeniyle değişik dönemleri kapsayan bir repertuar oluşturulması güçtür.

³ Pamir, L. **Çağdaş Piyano Eğitimi**. Beyaz Köşk Yayınları. İstanbul. s. 61.

Bireysel konserler ise sınavlar, sınıf konserleri ve yıl sonu konserlerindeki performanslarıyla dikkati çeken ve öğretmenlerine gerekli güveni veren öğrenciler ile gerçekleştirilen etkinliklerdir. Bu etkinliklerdeki repertuar seçiminin önceden çalışılmış parçalardan yapılması, öğrencinin kendisine olan güven duygusunun artmasına yardımcı olur. Öğrenci çalıştığı parçaların bütün teknik ve müzikal sorunlarını hallettiğine inanmalı, bu durum öğretmeni tarafından da onaylanmalıdır.

Bireysel konserlerdeki repertuar seçimi yapılırken;

- a) Öğrencinin teknik birikimi,
- b) Müzikal birikimi,
- c) Repertuarın bütününe etkili bir biçimde seslendirebilecek dayanıklılığa sahip olup olmadığı gözlenmelidir.

SONUÇ

A.G.S. Liseleri ve Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Bölümlerinde piyano derslerine giren öğretmenlerin geniş bir repertuara sahip olması gerekir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarına cevap verecek şekilde uygun eser seçimi yapabilmeleri buna bağlıdır. Söz konusu kurumlardaki piyano kurullarının var olan repertuarı geliştirme konusundaki çabaları sonucu olumlu yönde etkileyecektir. Özenle seçilmiş bir repertuar, sergilendiği yer ister sınavlar isterse konserler olsun öğrencinin kendisini tanıtmayı ve anlatmayı için en uygun araçtır. Özellikle konserler;

-Öğretmenin pedagojik bilgilerini gözden geçirip değerlendirme yapacağı bir durum⁴,

-Diğer izleyicilerin (ebeveynleri, arkadaşları, öğretmenleri vb.) öğrencinin ilerlemesini görmeleri için bir fırsat⁴, olarak kabul edilmelidir.

KAYNAKLAR

1. AGAY, D. **Teaching Piano**. Vol. II. Hazel Ghazarian Skaggs, Yorktown Music Press. Inc. 1981
2. FEMNEN, M. **Piyanistin Kitabı**. Ankara. 1947
3. PAMİR, L: **Çağdaş Piyano Eğitimi**. Beyaz Köşk Yayınları, İstanbul.
4. AGAY, D. **Teaching Piano**. Vol. I. Hazel Ghazarian Skaggs, Yorktown Music Press. Inc. 1981

⁴ Agay, D. **Teaching Piano** Vol. I Hazel Ghazarian Skaggs, Yorktown Music Press. Inc. 1981 s. 306.